

ПОРАДНИК БЕЗПЕКИ

для мешканців Первомайської
міської територіальної громади

(Первомайський район
Миколаївської області)

ПОРАДНИК БЕЗПЕКИ

для мешканців

Первомайської міської територіальної громади
Первомайського району Миколаївської області

ВСТУП

Безпека – це стан, коли небезпека та ймовірні ризики мінімізовані або контрольовані, щоб запобігти негативним наслідкам. Це поняття включає дії для захисту людей, майна, інформації та інших цінностей від можливих небезпек.

Зазвичай безпека розглядається у різних контекстах: у фізичному розумінні, інформаційна та цифрова безпека, правова безпека, психологічна безпека, економічна, соціальна та інші види безпеки.

БЕЗПЕКА В ГРОМАДАХ Є ВАЖЛИВОЮ З ДЕКІЛЬКОХ ПРИЧИН:

ДОБРОБУТ ЛЮДЕЙ

Безпека в громадах є основною передумовою для захисту життя та добробуту людей.

ЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙНА

Безпека в громадах допомагає уникнути втрат та руйнувань майна, знижуючи ймовірність крадіжок, вандалізму та інших подібних подій.

СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ

Безпека в громадах сприяє соціальній стабільності та забезпечує умови для нормального функціонування суспільства.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Безпека в громадах є важливим елементом для приваблення інвестицій та розвитку бізнесу.

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

Безпека впливає на громадське здоров'я, оскільки низький рівень безпеки може призвести до поширення захворювань, травм та інших ризикових ситуацій.

ПРАВОПОРЯДОК

Система безпеки в громадах допомагає в утриманні правопорядку, зменшує кількість злочинів та надає можливість ефективно реагувати на порушення.

Упродовж 8 місяців громадська організація «Асоціація громадських радників України» за підтримки Європейського союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське Відродження України» впроваджувала **проект «ПоРадник безпеки» у 7 громадах України** з Київської, Львівської, Миколаївської Одеської, Харківської, Чернівецької та Чернігівської областей.

Метою проекту стало підвищення спроможності мешканців територіальних громад реагувати на ризики та загрози своїй безпеці та знати, як подбати про себе та своїх близьких у небезпечних ситуаціях.

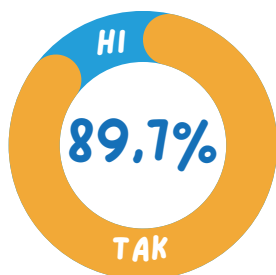
Громади України, відібрані для втілення проекту «ПоРадник безпеки»:

Задля досягнення мети проекту, громадські радники разом з мешканцями громад та представниками ОМС реалізували декілька покрокових етапів проекту.

Насамперед, громадські радники пройшли безпекові онлайн навчання з залученням фахових експертів з мінної, цифрової та фізичної безпеки. Наступним етапом стало проведення декількох видів опитувань мешканців громад: онлайн опитування громадян, а також через фокус-групові дослідження в громадах. Загалом онлайн опитування пройшли 523 особи, а учасниками фокус груп стали близько 110 осіб.

Декілька деталей опитування:

На питання *Чи погоджуєтеся Ви з твердженням: «Безпека – це відчуття людьми захищеності, комфорту, соціального благополуччя, а не лише відсутність небезпек або низький рівень злочинності?»* – 89,7% всіх відповіли ствердно.

На запитання: *«Чому, на Вашу думку, безпека у громаді важлива?»*, отримали різні, але дуже змістовні відповіді:

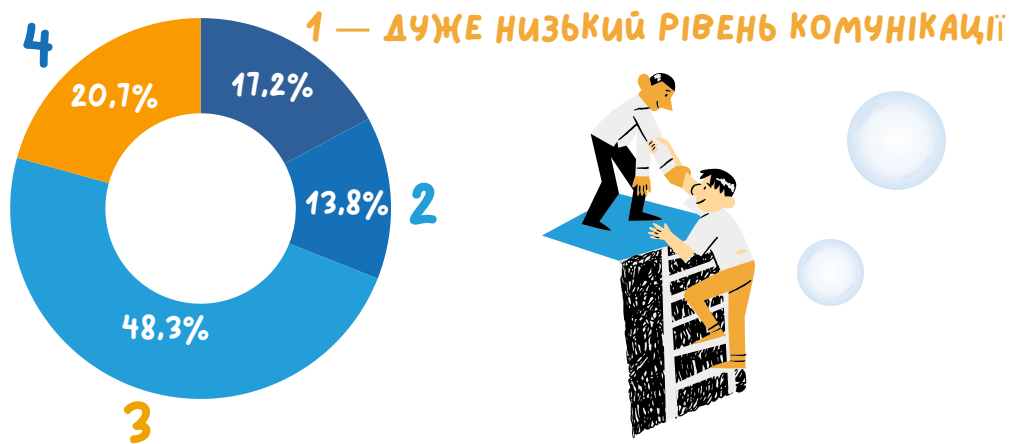
- «Тоді можна витратити ресурс на розвиток замість захисту»
- «Це сприяє стабільності, підтримує порядок і дозволяє людям вільно жити та працювати, не переймаючись загрозами безпеки»
- «Тому що кожен мешканець громади має відчувати спокій за себе та рідних, щоб їхній психоемоційний стан завжди був стабільним».

У відповідь на наше прохання *«Оберіть, будь ласка, як Ви відчуваєте свою безпеку в громаді»* отримали такі відповіді:

У відповідь на прохання команди проекту:
«Оцініть рівень комунікації між поліцією, представниками влади та мешканцями громади», отримали такі результати:

Загалом було проаналізовано відповіді на 34 питання, а за результатами опитувань громадські радники спільно з експертами сформувавши перелік безпекових тем, які потребують детальнішого інформаційного висвітлення в кожній з громад.

Таким чином, було розроблено Безпекові інформаційні плакати, а також «ПоРадники безпеки».

До онлайн опитування долучилися **254 мешканці** Первомайської міської територіальної громади, а також близько 20 осіб відвідали фокус-групове опитування.

У «ПоРаднику безпеки» проаналізовано декілька небезпечних ситуацій, що окрім іншого, властиві Первомайській громаді. Та запропоновані алгоритми дій, аби зменшити вплив шкоди. Ми проаналізуємо:

- алгоритм дій у разі загрози обвалу будівлі, та алгоритм дій, якщо опинилися під завалами;
- основні правила, що робити, якщо стали свідками падіння, або знайшли уламки після повітряних атак;

- **як врятуватись від «брудної бомби», застосування ядерної зброї чи аварії на АЕС;**
- **алгоритми переробки\утилізації опалого листя;**
- **безпекові ролі в громадах.**

Варто зазначити, що мешканці громади також підсвітили перелік важливих безпекових тем, які варто опрацювати в подальшому:

- *питання незнання базових правил мінної безпеки для дітей та дорослих;*
- *питання утилізації відходів та переробки осіннього листя;*
- *питання поводження з вуличними собаками;*
- *питання неконтрольованого куріння в громадських місцях;*
- *алгоритми дій у разі викидів хімічних речовин та інше.*

Ірина Островська, громадська радниця, мешканка Первомайської громади зазначає:

«Безпека нашої громади – це результат спільних зусиль всіх її мешканців, злагоджена командна взаємодія ДСНС, поліції, місцевого самоврядування та громадськості, яка забезпечує відчуття захисту і комфорту для кожного».

Розробники проєкту переконані, що реалізація цього проєкту може стати ефективним безпековим діалоговим майданчиком для спільного вирішення багатьох безпекових ситуацій та потреб мешканців громади.

Проєкт «ПоРадник безпеки» реалізується ГО «Асоціація громадських радників України» за підтримки Європейського союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське Відродження України».

ПРО ПЕРВОМАЙСЬКУ ТЕРИТОРІАЛЬНУ ГРОМАДУ

Населення громади: **75 368** осіб

Контактні телефони:

05161-42022,

05161-44606

- [Сайт Первомайської територіальної громади](#)
- [Нормативні акти Первомайської міської ради та виконкому](#)
- [Перелік споруд цивільного захисту, які розташовані на території Первомайської громади](#)

ПУНКТИ НЕЗЛАМНОСТІ

Вулиця Одеська, 109 на базі Первомайської гімназії № 4;

Вулиця івана Виговського, 1 на базі товариства людей з інвалідністю для маломобільних осіб у громаді;

Вулиця Миколи Гуцаленка, 106 на базі Первомайської гімназії № 8;

Вулиця Олександра Коротченка, 18А на базі Первомайського ліцею «Ерудит»;

Вулиця івана Виговського, 16 на базі Первомайської міської організації ветеранів;

Вулиця Шкільна, 24 смт. Підгородня;

Вулиця Залізнична, 1 смт. Підгородня;

Вулиця Шевченка, 18 с. Кінецьпіль на базі адміністративної будівлі;

Вулиця Гагаріна, 18 с. Кінецьпіль на базі ЗДО «Струмок»;

Вулиця Михайла Грушевського, 3 на базі приміщення виконавчого комітету;

Вулиця Варварівська, 87 на базі територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Первомайськ, відділення інтегрованих послуг;

Провулок Михайла Волкова, 44 на базі територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Первомайськ, стаціонарне відділення для постійного та тимчасового проживання одиноких людей похилого віку та інвалідів;

Вулиця Андрія Антоноука, 42А на базі КП «Комунсервіс»;

Вулиця Центральна, 15 с. Кам'яна Балка на базі Кам'янобалківської ЗОШ;

Вулиця Центральна, 60 с. Грушівка, на базі офісу старости;

Вулиця Андрія Чернецького, 108 на базі ПрАТ «Санта-Україна»;

Проспект праці, 12 на базі ПрАТ «Первомайський МКК»;

Вулиця Олександра Коротченка на базі Свято-Миколаївської церкви;

Вулиця Молодіжна, 23 с. Чаусове Друге на базі продуктового магазину;

Вулиця Богопільська, 41Б, на базі АЗС «WOG»;

Вулиця Пилипа Орлика, 30 на базі Державної служби з надзвичайних ситуацій;

ПУНКТИ НЕЗЛАМНОСТІ

Вулиця Київська, 50 на базі районного управління соціального захисту;

Вулиця Варварівська, 12 на базі Первомайської районної військової адміністрації;

Вулиця Михайла Грушевського, 1 на базі територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Первомайськ;

Вулиця Корабельна, 3 на базі Первомайського центру соціальних служб;

Вулиця Федора Достоєвського, 14 на базі ТОВ «Комунтехбудсервіс»;

НА БАЗІ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА ТАКИМИ АДРЕСАМИ:

Вулиця Богдана Хмельницького, 2 на базі церкви Святого Архістратига Михаїла;

Вулиця Корабельна, 30, на базі ТДВ «БРИГ»;

Вулиця Промислова, 1 на базі ФОП «Горбенко»;

Вулиця Марії Раскової, 1 на базі магазину № 1;

Вулиця Михайла Грушевського, 41 на базі АТБ- маркет;

Вулиця Одеська, 141А на базі АТБ- маркет;

Вулиця Миколи Вінграновського, 9 на базі магазину АТБ-маркет;

село Вербова Балка, вулиця Петра Білокона, 4 на базі магазину № 1.

Первомайське Бюро правової допомоги

Миколаївська обл., м. Первомайськ, вул. Грушевського, 1

Тел.: (05161) 7-54-55; (05161) 7-54-54

Єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги – 0 800 213 103 (цілодобово та безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України).

РОЗБІР ДЕКІЛЬКОХ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ РІЗНОГО ХАРАКТЕРУ

В умовах війни, коли ворог чи не щодня обстрілює не лише критичну інфраструктуру але й цивільні житлові будинки, необхідно бути готовими до виникнення будь-яких надзвичайних ситуацій. Цим розділом ПоРадника хочемо розглянути такі ситуації:

АЛГОРИТМ ДІЙ У РАЗІ ЗАГРОЗИ ОБВАЛУ БУДІВЛІ, ТА АЛГОРИТМ ДІЙ, ЯКЩО ОПИНИЛИСЯ ПІД ЗАВАЛАМИ

У випадку, якщо ви почули сильний вибух і перебуваєте у будівлі або відчули, що будівля втрачає стійкість, деформується – скоріше за все починається обвал будинку або якихось його частин. У такому випадку Міністерство охорони здоров'я рекомендує дотримуватись таких кроків:

ЯКЩО ЩЕ Є МОЖЛИВІСТЬ ЗАЛИШИТИ БУДІВЛЮ:

-
1. **Тікати потрібно якнайшвидше.** За можливості захопити гроші та документи (зібраний заздалегідь рюкзак);
 2. **Виходити з будинку сходами, не використовуючи ліфт;**
 3. **Дорогою до виходу голосно повідомити сусідів та інших людей, що перебувають у будівлі, про загрозу обвалу;**
 4. **Намагатися не створювати тисняву у дверях під час евакуації.**
 5. **На вулиці відійти на безпечну відстань від будівлі.** Зупиняйте тих, хто збирається стрибнути з балконів чи вікон.

ЯКЩО МОЖЛИВОСТІ ЗАЛИШИТИ БУДІВЛЮ НЕМАЄ:

1. Потрібно знайти найбільш вигідну позицію: це можуть бути отвори дверей, кути (якщо в куті стоїть стіл, можна сховатися під ним), місце під балками, каркасами;
2. Тримайтесь якомога далі від вікон, не виходьте на балкон;
3. За можливості перекрийте воду, газ, вимкніть електрику.

Якщо внаслідок атаки ворог поцілив у ваш житловий будинок і ви опинилися під завалами намагайтеся слідувати наступним порадам ДСНС:

1. У першу чергу пам'ятайте, що до місця події вже прямують всі екстрені служби;
2. Кличте на допомогу, **намагайтеся кричати, подавати сигнали** ліхтариком від мобільного телефону або ж просто шматком тканини, стукайте по батареях, трубах. Важливо: ні в якому разі **не використовуйте сірники чи запальнички** – це може призвести до вибуху;
3. Рятувальники час від часу зупиняють всі роботи й влаштовують «хвилину тиші» аби почути людей, які опинилися під завалами. У цей час слід якомога голосніше кричати та подавати сигнали, щоб вас почули й помітили;
4. Якщо поряд є мобільний телефон та зв'язок, **зателефонуйте рідним або на номер 101** і повідомте, де перебуваєте;
5. Якщо вас помітили, пам'ятайте, що потрібен час, щоб вас визволити, тож **спробуйте заспокоїтися і чекати на допомогу**;
6. Якщо вас ніхто не чує, спершу **оцініть обстановку навколо** (чим вас притиснуло, що ви бачите перед собою, чи є поряд ще хтось);

7. Спробуйте обережно вивільнити руки та ноги. Якщо частину тіла притиснуло уламком і звільнити її неможливо, одразу розпочніть масажувати ділянку тіла вище затиснутої. Це потрібно, щоб підтримати циркуляцію крові та врятувати кінцівку;

8. Вкрай важливо не зрушити перекриття чи балки, на яких все тримається. Тому **не намагайтеся самотужки розбирати завали** довкола себе.

9. Якщо вам вдалося вибратися, огляньте себе на наявність травм та ран. За можливості **надайте собі та іншим першу домедичну допомогу** (затампонуйте кровотечу, де можливо перев'яжіть шматком тканини);

10. Якщо розумієте, що немає сил і можливості вибратися самотужки, **продовжуйте кликати на допомогу** та чекати на рятувальників;

11. В очікуванні порятунку намагайтеся не отримати переохолодження (якщо поряд є якийсь одяг – спробуйте загорнутися в нього).

*і найголовніше – **аби мінімізувати шанси опинитися під завалами, закликаємо не ігнорувати сигнал «Повітряна тривога» та слідувати в укриття.** У разі його відсутності пам'ятайте про правило двох стін, що може врятувати ваше життя у випадку пошкодження будинку.*

ТАКОЖ НАГАДУЄМО ТЕЛЕФОНИ РЯТУВАЛЬНИХ ТА АВАРІЙНИХ СЛУЖБ:

- **112** – Єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги (диспетчер викличе бригаду потрібної служби)
- **101** – Пожежна служба
- **102** – Поліція
- **103** – Швидка медична допомога

АЛГОРИТМ ДІЙ У РАЗІ ПАДІННЯ УЛАМКІВ ТА ШМАТКІВ РАКЕТ

Ще однією небезпекою, яку несуть собою бойові дії на території України є падіння уламків та шматків ракет, дронів та іншої зброї ворога. Падіння уламків спричиняють великі руйнування, смерть або ушкодження великої кількості людей.

ОСНОВНІ ПРАВИЛА, ЩО РОБИТИ, ЯКЩО СТАЛИ СВІДКАМИ ПАДІННЯ, АБО ЗНАЙШЛИ УЛАМКИ:

1. Знайдені уламки ворожих ракет чи безпілотників в жодному разі **не можна переміщувати**, а також розміщувати будь-де їхні фотографії, навіть якщо ці уламки впали на ваші домівки.
2. Слід повідомити про факт падіння або знахідку рятувальників «101», поліцію «102» та дочекатись їхнього приїзду.
3. **Відійти від цього місця** якомога далі та повідомити про небезпеку тих, хто поряд.

ЯК ОТРИМАТИ КОМПЕНСАЦІЮ ЗА ПОШКОДЖЕНЕ ЧИ ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО ([пам'ятка створена Мережею правового розвитку](#))

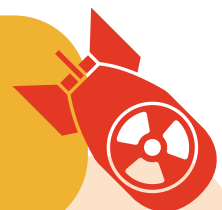
ЯК ВРЯТУВАТИСЬ ВІД «БРУДНОЇ БОМБИ», ЗАСТОСУВАННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ ЧИ АВАРІЇ НА АЕС

Ядерна зброя є зброєю масового ураження. Ядерні заряди можуть бути розміщені на різних типах ракет, торпед, бомб та артилерійських снарядів, якими росія постійно обстрілює нашу територію. Зрозуміти, що це була ядерна зброя, можна тільки після безпосереднього вибуху та отримання даних про радіоактивне забруднення території. Радіологічний розсіюючий пристрій або, як ще його називають, «брудна бомба», фактично є вибухівкою з радіоактивним матеріалом. Під час детонації радіоактивні речовини поширюються вибуховою хвилею.

Рекомендації актуалізовано на основі досвіду і інструкцій України після аварії на ЧАЕС (1986 р.) Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки спільно з Державним науково-технічним центром з ядерної та радіаційної безпеки і на основі інформації з відкритих джерел: Державної служби надзвичайних ситуацій, [Міністерства освіти і науки України](#) та [Патрульної Поліції України](#).

**У ВИПАДКУ ЗАСТОСУВАННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ,
ВИКОРИСТАННЯ «БРУДНОЇ БОМБИ» АБО
ВИБУХУ НА АЕС**

**Головне правило лишається незмінним:
почувши сирену, прямуйте в укриття.
Увімкніть радіо, телебачення або скористайтесь
інтернетом для отримання сповіщення про відповідну
загрозу та про подальші дії.**

ОПЕРАТИВНУ ІНФОРМАЦІЮ МАЄ ПОВІДОМИТИ

ДСНС

Генштаб

Поліція

Місцева
влада

Якщо інтернет-зв'язок буде нестабільним, можна використовувати полегшені версії соцмереж (**Facebook Lite**, **Messenger Lite**).

Однак є велика ймовірність, що в зоні ураження ядерною зброєю зовсім не працюватиме інтернет та засоби зв'язку, буде відсутнє електропостачання. А тому заздалегідь **подбайте про наявність радіоприймача з живленням від батарейок**. Це може бути єдиним засобом зв'язку в надзвичайній ситуації.

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС НА ВУЛИЦІ

НЕ ДИВІТЬСЯ НА СПЛАХ

Помітивши спалах у небі (або його відбиття від поверхонь), у жодному разі не дивіться в той бік. Це загрожує опіком рогівки, спалаховою сліпотю та опіком очей.

ЛЯГАЙТЕ НА ЗЕМЛЮ

Спробуйте знайти в секундній доступності заглиблення або виступ, за яким можна сховатись від ударної хвилі та уламків.

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС НА ВУЛИЦІ

ЗАХИСТ ВІД УДАРНОЇ ХВИЛІ

Спробуйте закрити всі відкриті частини тіла: ляжте ногами в бік вибуху, обличчям донизу, підкладіть руки під себе, щоб захистити їх від опіків та травмувань.

ЗАХИСТ ВІД БАРОТРАВМИ

По можливості, прикрийте вуха навушниками – це захист від баротравми.

ПРИКРИЙТЕ РОТ І НІС

Прикрийте рот і ніс маскою, тканиною одягу або хусткою, дихайте через них. Однак ці підручні засоби не можуть повністю захистити від внутрішнього опромінення. Тому важливо якнайшвидше потрапити в укриття.

БІЖІТЬ В УКРИТТЯ

Біжіть в укриття одразу, як з'явиться можливість звестися на ноги й коли минула вибухова хвиля від застосування ядерної зброї. При цьому треба врахувати напрям вітру. Якщо він дме з епіцентру вибуху – пересувайтесь перпендикулярно (ліворуч або праворуч) напряму вітру. В іншому випадку – рухайтесь проти вітру.

Головний критерій пошуку укриття – хвилинна доступність. Якщо поруч немає спеціально обладнаного сховища, найкраще підійде підвал або центр великих бетонних будівель з мінімальною кількістю вікон та дверей.

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС НА ВУЛИЦІ

ЗНІМІТЬ ВЕРХНІЙ ШАР ОДЯГУ

Перш, ніж потрапити в укриття, зніміть верхній шар одягу. Це може усунути до 90% радіоактивного забруднення й зменшить час, протягом якого ви перебуваєте під впливом опромінення. Щоб запобігти розсіюванню радіоактивного пилу, будьте дуже обережні, знімаючи одяг, намагайтесь уникнути контакту шкіри з забрудненим одягом.

ЗАКРИЙТЕ ПРИМІЩЕННЯ

Переконайтесь, що в приміщення, яке ви використовуєте як укриття, не потрапляє повітря ззовні. Закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер та обігрівач. За можливості перейдіть у кімнату, де немає вікон.

ДИСТАНЦІЮЙТЕСЬ ВІД ІНШИХ ЛЮДЕЙ

Ви можете спричинити радіоактивне забруднення одне одного.

НЕ ЇЖТЕ ТА НЕ ТОРКАЙТЕСЬ ЗАБРУДНЕНИХ ПРЕДМЕТІВ

ПРОВЕДІТЬ ДЕЗАКТИВАЦІЮ

Для змивання радіоактивного забруднення зі шкіри та поверхонь можна використовувати водопровідну воду, **якщо не було офіційних повідомлень про заборону її використання!** Рекомендовано прийняти прохолодний душ з використанням мюючих засобів. Уникайте сильного тертя шкіри.

Якщо немає змоги прийняти душ, омийте всі відкриті ділянки шкіри, особливо руки й обличчя. Використовуйте мило й велику кількість води, або ж скористайтесь вологою серветкою, чистою вологою тканиною або вологим паперовим рушником.

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС НА ВУЛИЦІ

ПРОТРИТЬ ПОВЕРХНІ Й ПРЕДМЕТИ

Поверхні й предмети протріть вологою ганчіркою або серветкою. Це обов'язково, не залежно від того, яке приміщення ви використовуєте як укриття.

ОДЯГНІТЬ ЧИСТИЙ ОДЯГ

За можливості одягніть чистий, щільний максимально закритий одяг, що не міг зазнати радіоактивного забруднення.

ЗАЛИШАЙТЕСЬ В УКРИТТІ

Знайдіть джерело інформації (радіо, телевізор, інтернет). Аби не пропустити інструкції, не вимикайте радіоприймач або інший засіб зв'язку. Залишайтеся в укритті впродовж 24 годин, якщо органи влади не нададуть інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації.

Де безпечно ховатися у разі радіаційної надзвичайної ситуації

- Небезпечно
- Безпечніше
- Найбезпечніше

Джерело: An official website of the U.S. Department of Homeland Security Ready.gov

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС У ПРИМІЩЕННІ

- Переконайтесь, що в приміщення не потрапляє повітря. Закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер та обігрівач. За можливості перейдіть у кімнату, де немає вікон.

- Залишайтеся в укритті впродовж 24 годин, якщо органи влади не нададуть інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації. Аби не пропустити інструкції, не вимикайте радіоприймач або інший засіб зв'язку.

- Не їжте й не торкайтесь нічого, що могло зазнати радіоактивного забруднення.

- Якщо члени вашої сім'ї на момент застосування ядерної зброї були в іншому укритті, вони мають залишитись там, доки не буде дозволу покинути його.

- Тримайте своїх домашніх тварин усередині укриття.
- Не вживайте водопровідну воду до отримання відповідного повідомлення про її безпечність.

ЯКЩО ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ЗАСТАВ ВАС У ДОРОЗІ

- Помітивши спалах у небі (або його відбиття від поверхонь), у жодному разі не дивіться в той бік. Це загрожує опіком рогівки, спалаховою сліпотою та опіком очей.
- Зупиніть автомобіль на безпечній частині дороги.
- Закрийте всі вікна, двері, люки та будь які отвори, перекрийте потік повітря ззовні.
- Прийміть захисну позу (закрийте голову руками та опустіть лікті на коліна).
- По можливості, прикрийте вуха навушниками – це захист від баротравми.
- Прикрийте рот і ніс маскою, тканиною одягу або хусткою, дихайте через них, поки не опинитесь в укритті: це має захистити вас від потрапляння радіонуклідів в організм.
- Після вибуху негайно треба знайти укриття. Головний критерій – хвилинна доступність. Якщо поруч немає спеціально обладнаного сховища, найкраще підійде підвал або центр великих бетонних будівель з мінімальною кількістю вікон та дверей.

ЯКЩО ВАША ДИТИНА ПІД ЧАС ЯДЕРНОГО ВИБУХУ ПЕРЕБУВАЄ У ШКОЛІ АБО САДОЧКУ

Якщо на момент ядерного вибуху ваша дитина була в закладі освіти, вона має залишатись там в укритті з рештою дітей.

Не виходьте назовні: Навіть якщо школа або садок в п'ятихвилинному доступі від дому, не потрібно виходити з укриття і забирати дитину. Це нашкодить вам, бо на вулиці ви можете зазнати радіаційного впливу, вашій дитині, а також іншим дітям й вчителям або вихователям, які перебувають в укритті школи чи садочка.

Перевірте готовність закладу: Для того, що мати впевненість, що школа або садок готові до будь яких сценаріїв ми рекомендуємо вам переконатись заздалегідь, що тамтешнє укриття захистить вашу дитину від радіації у випадку ядерного вибуху. А також переконатись, що ваша дитина готова до такого сценарію. **Для цього потрібно:**

ПЕРЕКОНАТИСЬ У НАЯВНОСТІ ПЛАНУ ДІЙ:

Вчителі та дирекція закладу повинні мати план дій на випадок ядерного вибуху, і вони повинні діяти відповідно до загальних правил у такій надзвичайній ситуації.

ЗАБЕЗПЕЧИТИ БЕЗПЕКУ ДІТЕЙ:

Якщо ви не отримали інформацію про план дій від дирекції, узгодьте з іншими батьками та вчителем, що двері укриття не будуть відчинені без офіційного дозволу від влади. Це важливо, щоб запобігти небезпеці для дітей у випадку ядерного вибуху.

ПЕРЕВІРИТИ УКРИТТЯ НА ВІДПОВІДНІСТЬ:

Переконайтесь, що укриття адаптоване для перебування там в умовах ядерної небезпеки. Чи є в адміністрації школи відповідні документи, акти перевірки контролюючих органів, що свідчать про те, що укриття – придатне. Крім цього – акт ДСНС про те, що приміщення в задовільному санітарному та протипожежному стані.

Деякі заклади мають спеціальні протирадіаційні укриття або більш надійні сховища – герметичні. Однак за відсутності таких допускається перебування в найпростіших укриттях, але в яких **дотримані наступні вимоги (їх дотримання ви можете перевірити самі):**

УКРИТТЯ МАЄ БУТИ:

- Розташоване в підвальному, підземному приміщенні, на цокольному чи першому поверсі, неподалік від основної будівлі школи.
- Забезпечене електроживленням, освітленням, системами водопроводу та каналізації.
- Позбавлене отворів у стінах, крім дверей, які мають бути посиленими.
- Мати не менше двох евакуаційних виходів.
- Не допускати проходження магістралей через укриття.
- Мати вентиляцію.
- Мати місткість не менше 1 метра на людину.

Оскільки укриття має бути розраховане на перебування там дітей впродовж не менше від 48 годин, перевірте, чи є там перелік речей, які має забезпечити адміністрація закладу освіти. Якщо не всі речі є, разом із іншими батьками проконтролюйте, аби їх придбали або знайдіть та принесіть самі.

ПЕРЕЛІК РЕЧЕЙ, ЯКІ МАЄ ЗАБЕЗПЕЧИТИ АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- місця для сидіння (лежання): стільці, лавки чи ліжка, спортивні мати, каремати;
- теплі ковдри або спальники;
- поліетиленові пакети;
- армований скотч для герметизації приміщення;
- ганчірки та вологі серветки;
- вода для очищення від радіаційного пилу;
- питна вода у розрахунку одна особа/2 л на добу;
- запас консервів та сублимованої їжі;
- контейнери для продуктів харчування;
- баки для нечистот, що щільно закриваються (для неканалізованих будівель і споруд);
- резервне штучне освітлення (електричні ліхтарі, свічки, газові лампи тощо);
- вогнегасники;
- аптечка із засобами надання невідкладної медичної допомоги;
- респіратори FFP2 та FFP3 в розрахунку на максимальну кількість дітей, яку вміщує сховище;
- засоби зв'язку та оповіщення (телефон, радіоприймач на батарейках з КХ/СХ діапазоном на випадок відсутності зв'язку та струму, інтернет, рекомендовано встановлення Wi-Fi пристроїв);
- інструменти (лопати штикові та совкові, лом, сокири, пилки, ножівки тощо).

Складіть тривожний рюкзак для дитини, в якому мають бути:

- *Пляшка чистої води.*
- *Поживні батончики чи снеки в герметичних упаковках.*
- *Нотатка від батьків з контактними даними та інформацією про дитину.*
- *Телефон та зарядний пристрій.*
- *індивідуальний набір ліків та респіратори.*
- *Комплект змінної білизни та одягу.*
- *Спальник (за необхідності).*
- *Улюблена іграшка або предмет.*

Важливо! Для того аби не навантажувати дитину важкими речами щоразу, коли вона йде до школи чи садочка, домовтесь з адміністрацією або вчителем (вихователем), щоб ці речі зберігались у закладі, але в швидкому доступі, аби їх можна було швидко брати під час тривоги.

Обов'язково попередьте медичного працівника школи або садочка, вчителів (вихователів) або адміністрацію, якщо ваша дитина має порушення функціонування щитоподібної залози або алергію на калій йодид! В укритті їм може знадобитись йодопрофілактика, але тільки після офіційної вказівки ДСНС чи органів влади в її потребі!

Проговоріть з дитиною, що в разі ядерної загрози вона певний час залишатиметься в укритті з іншими дітьми. Не залякуйте дитину, але й не прикрашайте події. Поясніть, це важливо для того, аби перечекати небезпеку.

Якщо ви не впевнені у безпечності перебування вашої дитини в укритті навчального закладу у випадку ядерного вибуху – тоді рішення, чи навчатиметься ваша дитина офлайн, допоки є така загроза – ви приймаєте на власний розсуд.

ПЕРША ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛОМУ ВІД ВИБУХУ

ВИДАЛЕННЯ РАДІОАКТИВНИХ РЕЧОВИН

При наданні допомоги постраждалому першочергово необхідно видалити радіоактивні речовини з його одягу (роздягнути або попросити роздягнутися) та обробити шкіру теплою водою з милом.

ВИКОРИСТАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

При наданні допомоги постраждалому слід максимально використовувати наявні засоби індивідуального захисту: рукавички, одноразові комбінезони та респіратори. Після надання допомоги постраждалому проведіть дезактивацію самому собі.

ОЧИЩЕННЯ РАН

Якщо людина отримала будь-які поранення під час застосування ядерної зброї, то через них радіоактивні речовини можуть потрапити всередину організму. Тому необхідно провести наступну процедуру:

- *накрити шкіру навколо відкритих ран водонепроникними пов'язками, щоб обмежити поширення радіоактивного забруднення на інші ділянки тіла.*
- *обережно промити рани великою кількістю води або фізіологічного розчину.*

ОЧИЩЕННЯ ВОЛОССЯ

- Попросіть постраждалого помити волосся теплою водою з м'яким милом або шампунем. Воду, якою мили волосся, не можна використовувати для миття інших частин тіла.

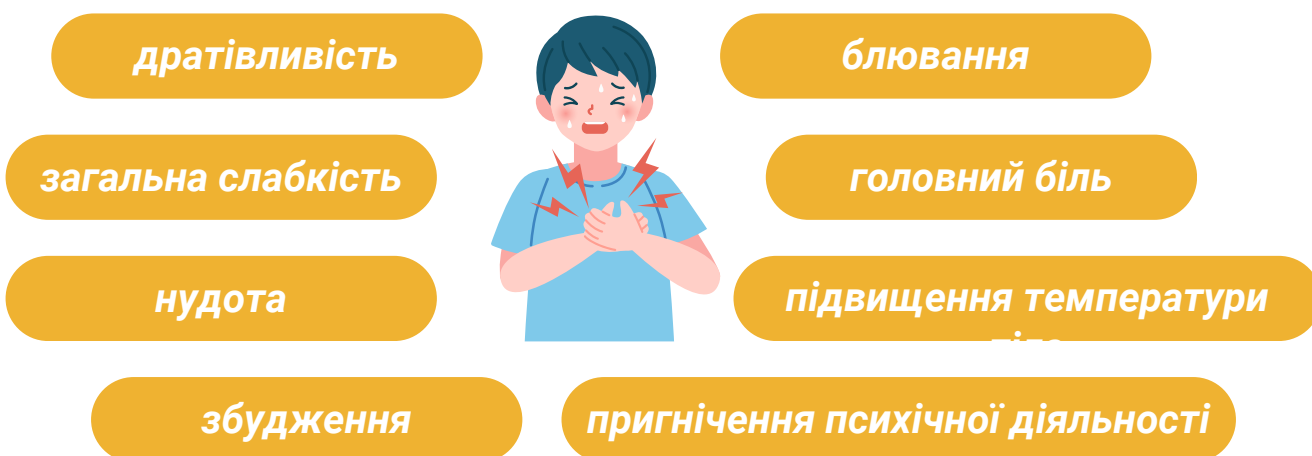

ТРАНСПОРТУВАННЯ ПОСТРАЖДАЛОГО

- Загорніть забруднені ділянки або всього постраждалого у два шари простирадла.
- Стежте за температурою тіла постраждалого. Після транспортування медики, що приймуть постраждалого, мають провести огляд та дезактивацію транспортного засобу та обладнання й утилізувати все забруднене.

СИМПТОМИ РАДІАЦІЙНОГО ОПРОМІНЕННЯ

Первинна променева реакція триває до 3 днів після ураження.

Прихований період відсутній при тяжких формах. Зазвичай триває від 3 днів до року. У постраждалого спостерігається покращення самопочуття, проте він відчуває загальну слабкість, зниження апетиту, проблеми з дефекацією та іноді порушення сну.

Розпал хвороби відбувається від двох тижнів з моменту ураження. Далі – індивідуально.

У хворого можуть бути такі симптоми: головний біль, безсоння, нудота, загальна слабкість, шлунково-кишкові розлади з сильними болями в животі, температура тіла до 38-40 °C, множинні точкові крововиливи на шкірі та слизових оболонках, кровотечі внутрішніх органів (легеневі, шлунково-кишкові, ниркові), випадіння волосся на другому-третьому тижні, інфекційні ускладнення (ангіна, пневмонія, абсцес легень та загальне зараження крові – сепсис).

ПЛАН ДІЙ У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ НА АЕС У ВАШОМУ РЕГІОНІ

Окупанти постійно створюють загрозу радіаційних аварій на українських АЕС. А тому ознайомтесь із планом дій для населення в разі радіаційної аварії на АЕС.

ПРОСЛУХАЙТЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Почувши сигнал тривоги, що сповіщає про надзвичайну ситуацію, негайно увімкніть радіо, телевізор або інтернет і прослухайте повідомлення. Та перевірте офіційні сторінки ДСНС, армії, поліції чи місцевих органів управління на їхніх сайтах чи соцмережах, або в офіційних каналах у Viber, Facebook чи Telegram.

ДІЇ ПІСЛЯ АВАРІЇ НА АЕС

Якщо сталася аварія на АЕС, залишайтеся в приміщенні або негайно зайдіть у нього, якщо ви на вулиці, особливо в укриття або підвал. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівлі, тому треба триматися якнайдалі від стін і даху.

ЗАХИСТ ВІД РАДІОАКТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Швидко надягніть респіратор або ватно-марлеву пов'язку; якщо їх немає, прикрийте ніс і рот рушником, хусткою або шарфом.

Закрийте та заблокуйте всі вікна, двері та вентиляційні отвори в приміщенні та не підходьте до них без нагальної потреби; вимкніть кондиціонер та обігрівачі.

ПОДБАЙТЕ ПРО ЗАПАС ВОДИ

Заздалегідь подбайте про запас води в герметичних ємностях так, щоб вистачило на кілька днів. Загорніть продукти в плівку та покладіть у холодильник або шафу.

СЛІДКУЙТЕ ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМИ

Стежте за подальшими повідомленнями від ДСНС, армії, поліції чи місцевих органів управління. Вони сповістять про необхідність йодної профілактики, евакуацію та правила безпеки.

ЙОДОПРОФІЛАКТИКА. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Важливо! Проводити йодопрофілактику можна тільки після офіційного оповіщення щодо її необхідності.

Необхідність у прийомі препарату стабільного йоду (калію йодиду) може бути як після аварії на АЕС, так і після ядерного вибуху. Але вона виправдана лише тоді, коли радіація спричинена радіойодом. В інших випадках (зокрема при застосуванні «брудних бомб») прийом препаратів йоду заборонений і може завдати організму непоправної шкоди.

Дорослим старше від 40 років або людям з порушеннями функціонування щитоподібної залози йодна профілактика зазвичай не потрібна.

Йодопрофілактика полягає в одноразовому прийомі таблетованого йодиду калію. Другий прийом передбачено в разі пролонгованого (більше 24 годин) або повторного впливу і якщо людина вживала забруднену їжу або воду.

ДОЗУВАННЯ ЙОДИДУ КАЛІЮ (ТАБЛЕТКИ):

▶ **немовлята від народження до 1 місяця – 16 мг**

▶ **діти (від 1 місяця до 3 років) – 32 мг**

▶ **діти (від 3 до 12 років) – 62,5 мг**

▶ **підлітки (від 12 до 18 років), вагітні, матері-годувальниці та дорослі (до 40 років) – 125 мг**

 [Правила йодопрофілактики тут.](#)

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ПІД ЧАС РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ ВАМ ПОТРІБНО БУДЕ ВИЙТИ З УКРИТТЯ?

Покидати укриття можна лише після офіційного дозволу ДСНС, органів виконавчої влади чи інших офіційних установ

1

Користуйтеся респіратором, надягніть максимально закритий та щільний одяг, плащ, гумове взуття та рукавички.

2

Не роздягайтеся на вулиці, не сідайте на землю, не купайтеся у відкритих водоймах, не збирайте гриби чи лісові ягоди, не паліть.

3

Після повернення додому зніміть верхній шар одягу. Це може усунути до 90% радіоактивного забруднення й зменшить час, протягом якого ви перебуваєте під впливом радіації. Намагайтесь уникнути контакту шкіри з забрудненим одягом.

4

Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер та тримайте його подалі від людей та домашніх тварин.

5

Якщо є можливість, проведіть дезактивацію, виконавши ті ж дії, як при проведенні дезактивації в разі ядерного вибуху.

6

Одягніть чистий, максимально закритий та щільний одяг.

ЯК БЕЗПЕЧНО ХАРЧУВАТИСЯ ТА ПИТИ ВОДУ ПІД ЧАС РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ ЧИ ПІСЛЯ ЯДЕРНОЇ АТАКИ?

Безпечною для вживання є їжа, яка не контактувала з радіоактивними речовинами: їжа в герметичних контейнерах (банках, пляшках, коробках тощо) та їжа в холодильнику або морозильній камері.

Перед відкриттям протріть харчові контейнери вологою ганчіркою або чистим рушником. Також перед використанням протріть столи та посуд вологою ганчіркою або чистим рушником. Витріть миски й килимки для домашніх тварин.

Ганчір'я, яким ви очищували посуд та поверхні, **покладіть у пакет чи пластикову коробку, яка герметично закривається.** Бажано наклеїти на них етикетку з попередженням про радіацію й зберігати в місці, не доступному для дітей чи домашніх тварин.

Не збирайте й не вживайте їжу зі свого саду, городу чи ту, що перебувала на вулиці, поки не отримаєте офіційне повідомлення, що це безпечно.

Лише бутельована вода є безпечною для вживання, поки не буде проведена перевірка водопровідної води на забруднення. Кип'ятіння не позбавляє від радіоактивних речовин. Ви повинні мати воду в пляшках, якою запаслись заздалегідь. ДСНС чи органи виконавчої влади повідомлять про безпеку водопровідної води.

ЯК ПІДГОТУВАТИСЬ ДО РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ У ВАШОМУ РЕГІОНІ

Ось кілька правил, як підготуватись до надзвичайної ситуації чи до евакуації з небезпечної зони.

- 1** Заздалегідь подбайте про запас води в герметичних ємностях так, щоб вистачило на кілька днів. **Поради для цього в інструкції [«Як підготувати запас води»](#).**
- 2** Подбайте про запас продуктів на випадок надзвичайної ситуації. **Поради читайте в інструкції [«Якими продуктами застися для дому та тривожної валізи»](#).**
- 3** Майте наготові тривожну валізу. **Що до неї покласти, [читайте тут](#).**
- 4** Подбайте про те, аби бути на зв'язку й мати доступ до інформації, коли трапиться надзвичайна ситуація, **[інструкція тут](#).**

ЗАСТОСУВАННЯ «БРУДНИХ БОМБ»: ЯКА НЕБЕЗПЕКА І ЯКІ СПОСОБИ ПОРЯТУНКУ

Не слід виключати застосування росіянами «брудних бомб» під час війни. Ці бомби ще називають «зброєю терористів». Оскільки такі бомби є інструментом залякування, то їх можуть застосовувати на територіях, де немає активних бойових дій і є висока щільність населення.

«Брудна бомба» – це суміш вибухівки, наприклад динаміту, і радіоактивних речовин. інша назва такої бомби – радіологічний розсіювальний пристрій (РРП).

Не слід плутати її з ядерною зброєю. «Брудна бомба» не може створити ядерний вибух, як ядерна зброя, хоч і може поширити радіоактивне забруднення в порівняно невеликих кількостях і на обмежені відстані. **Головна небезпека «брудних бомб» – це сам вибух, від якого можуть загинути чи постраждати люди.**

Зазнати радіаційного впливу можуть першочергово ті, хто опинився в епіцентрі вибуху. На більших відстанях від місця вибуху небезпека є тільки у випадку, коли люди вдихають пил, їдять забруднену їжу або п'ють забруднену воду.

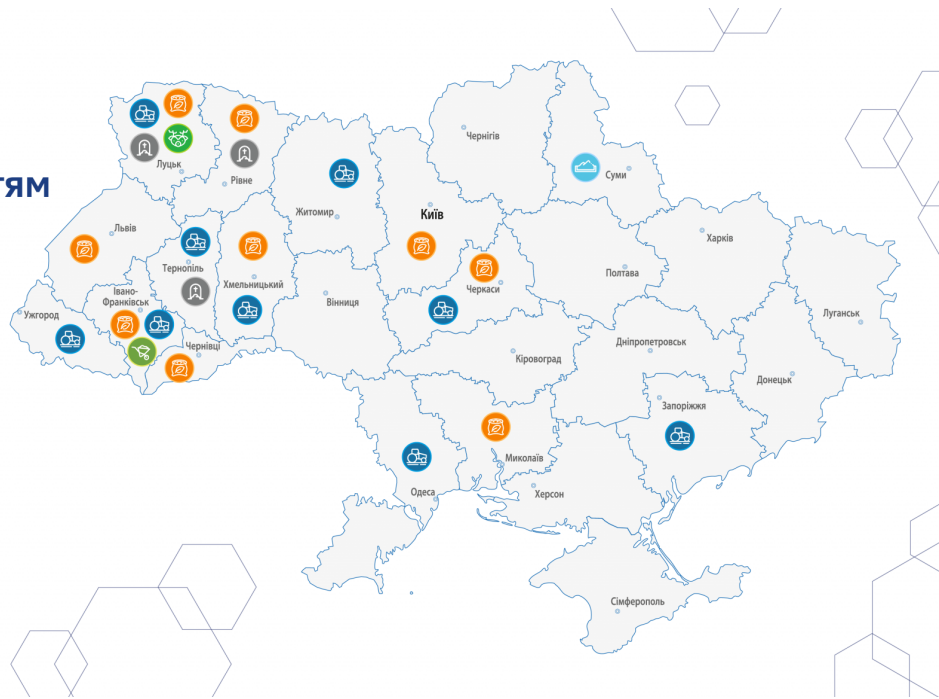
Тому правила порятунку в разі застосування «брудної бомби» такі ж, як і під час радіаційної аварії на АЕС: прямуйте в укриття, залишайтеся в укритті, слухайте подальші вказівки від органів влади, ДСНС чи поліції.

ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕРОБКИ ОПАЛОГО ЛИСТЯ

Під час фокус груп, мешканцями громади була озвучена проблема переробки опалого листя та незнання можливих алгоритмів подолання цієї проблеми.

Що роблять з опалим листям в Україні?

- Компостують
- Вивозять на полігон
- Мульчують на території парків та скверів
- Складають на спецмайданчиках
- Використовують для потреб зоопарку
- Вивозять на кладовища для перешкодження перемерзання ґрунту

Хто можуть бути долучені до процесу переробки, або безпечної утилізації опалого листя:

- **Муніципальні служби/комунальні підприємства;**
- **Приватні домашні господарства;**
- **ОСББ/служби утримання багатопверхових будинків та прибудинкових територій;**
- **Спеціалізований бізнес.**

ЩО САМЕ МОЖНА РОБИТИ З ЛИСТЯМ:

- Нічого не робити там, де листя нікому не заважає (муніципалітет, бізнес, приватні господарства);
- Вивезення на полігон (муніципалітет);
- Утеплення ґрунту на цвинтарях (муніципалітет);
- Використання як мульчі чи підстилки для потреб зоопарків та інших господарств, у власному домашньому господарстві (муніципалітет, ОСББ, бізнес, приватні домогосподарства);
- Компостування та подальше використання компосту для власних потреб, потреб громади або продажу (муніципалітет, бізнес, ОСББ, приватні домогосподарства);
- Безпечне спалювання за високих температур горіння (муніципалітет, бізнес, приватні домогосподарства);
- Глибока переробка (переважно бізнес).

ГОЛОВНІ БЕЗПЕКОВІ РОЛІ В ГРОМАДІ

Насамкінець хочемо нагадати безпекові ролі в громаді:

я — ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ОФІЦЕР ГРОМАДИ

- забезпечую порядок і безпеку у громаді;
- проводжу профілактичну роботу;
- допомагаю у вирішенні конфліктних ситуацій;
- контролюю дотримання правил і закону;
- борюсь зі злочинністю.

я — ДІЛЬНИЧИЙ

- реагую на звернення громадян про кримінальні та адмінпорушення;
- вживаю заходів для припинення насильства в сім'ях;
- забезпечую публічну безпеку;
- протидію злочинності;
- взаємодію з громадськістю та місцевою владою.

я — РЯТУВАЛЬНИК

- ліквідую надзвичайні ситуації;
- здійснюю гасіння пожеж;
- забезпечую пожежну та техногенну безпеку;
- здійснюю рятувальні роботи;
- виявляю постраждалих;
- виявляю і знешкоджую вибухонебезпечні предмети.

Національна поліція України здійснює захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства; протидіє злочинності, охороняє громадський порядок та власність, а також забезпечує громадську безпеку.

[Сайт Головного управління Національної поліції в Миколаївській області](#)

ГОЛОВНІ БЕЗПЕКОВІ РОЛІ В ГРОМАДІ

Структура Національної поліції України:

- **Кримінальна поліція** (у тому числі карний розшук і кіберполіція)
- **Патрульна поліція**
- **Органи досудового розслідування** (слідчі управління)
- **Поліція охорони**
- **Спеціальна поліція** (патрульна служба поліції особливого призначення)
- **Поліція особливого призначення** (спецпідрозділи КОРД і ППОП ГУНП).

Поліцейський офіцер громади — це офіцер Національної поліції України, який живе та працює у певній територіальній громаді. Його головні завдання — забезпечувати порядок і запобігати правопорушенням і злочинам у межах своєї територіальної громади.

Дільничний офіцер поліції — посадова особа, яка представляє Національну поліцію на визначеній території (поліцейській дільниці). Діяльність дільничних спрямована на забезпечення публічного порядку, протидію злочинності та формування правосвідомості громадян шляхом постійної взаємодії з громадськістю та місцевими органами.

ГОЛОВНІ БЕЗПЕКОВІ РОЛІ В ГРОМАДІ

Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)

— здійснює захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігає їх виникненню, ліквідацію надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежну та техногенну безпеку, діяльність аварійно-рятувальних служб, профілактику травматизму невиробничого характеру, а також гідрометеорологічної діяльності.

Медичні заклади, що розташовані на території громади здійснюють функції охорони життя та здоров'я мешканців та мешканок громади.

Це можуть бути:

- *медичні амбулаторії загальної практики сімейної медицини;*
- *фельдшерські пункти;*
- *мобільні клініки;*
- *комунальні центри медико-санітарної медицини;*
- *приватні медичні заклади;*
- *та інші установи.*

ТАКОЖ НЕ ЗАЙВИМ БУДЕ НАГАДАТИ ВАЖЛИВУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ВАШУ ФІЗИЧНУ, ЦИФРОВУ, ПРАВОВУ ТА ПСИХОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ

ПОДБАЙТЕ ПРО ВАШУ ФІЗИЧНУ БЕЗПЕКУ!

(дзвінки безкоштовні зі стаціонарних та мобільних телефонів):

- ☎ **101** виклик ДСНС
- ☎ **102** виклик поліції
- ☎ **103** швидка медична допомога
- ☎ **104** аварійна служба газу
- ☎ **109** довідкова служба надання номерів
- ☎ **112** єдиний номер для звернення в службу порятунку в Україні
- ☎ **1547** гаряча лінія для постраждалих від домашнього насильства

☎ Національна гаряча лінія з запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми та ґендерної дискримінації

☎ 0 800 500 335 або 116 123
Консультації можна також отримати онлайн:
Email: hotline@la-strada.gov.ua

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

- [Дії населення в умовах війни, алгоритми державної служби України з надзвичайних ситуацій](#)
- [Евакуація та організація прихистків](#)
- [інформування з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів](#)
- [Хімічна зброя. інструкції з порятунку](#)
- [Як врятуватися від застосування ядерної зброї чи аварії на АЕС](#)

ПОДБАЙТЕ ПРО ЦИФРОВУ БЕЗПЕКУ:

☎ **1545** (на IVR кнопка 3) – «Гаряча лінія» з питань безпеки дітей в інтернеті

☎ **0800-505-170** Департамент кіберполіції Національної поліції України

[Практичні поради з цифрової безпеки](#)

[Як убезпечити себе онлайн під час війни?](#) інструкція Мінцифри

ПАМ'ЯТАЙТЕ ВАЖЛИВУ ІНФОРМАЦІЮ, ЯКА СТОСУЄТЬСЯ ВАШОЇ ЮРИДИЧНОЇ БЕЗПЕКИ:

Безоплатна правова допомога

☎ 0 800 213 103

<https://legaid.gov.ua/>

[ГО «Асоціація громадських радників України»](#)

**ПРАВОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ, ВЕТЕРАНІВ
ТА ЇХНІХ РОДИН:**

Юридична сотня

☎ 0 800 308 100

Запит на сайті <https://legal100.org.ua/kontakti/>

Правозахисний центр «Принцип»

info@pryncyp.com

Центр правової допомоги

☎ +38 067 996 42 60

Запит на сайті: <http://surl.li/khjxs>

**ПАМ'ЯТАЙТЕ ВАЖЛИВУ ІНФОРМАЦІЮ, ЯКА
СТОСУЄТЬСЯ ВАШОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ:**

ГАРЯЧІ ЛІНІЇ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ (ПЕРЕЛІК НЕВИЧЕРПНИЙ):

☎ 55-22 – лінія кризового консультування колцентру ВартоЖити, діє з 11:00 до 19:00 у будні.

☎ 0-800-100-102 – гаряча лінія Національної психологічної асоціації.

☎ 73-33 – цілодобова гаряча лінія Lifeline Ukraine.

☎ 0-800-210-160 – безкоштовні психологічні консультації «Людина в біді».

ПЛАТФОРМИ З БЕЗОПЛАТНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС ВІЙНИ (ПЕРЕЛІК НЕВИЧЕРПНИЙ):

- [«Ти як?»](#) – всеукраїнська програма ментального здоров'я
- [«Розкажи мені»](#) – онлайн-платформа для психологічних консультацій
- [«УкрЄдність»](#), психологічна підтримка від Української спілки психотерапевтів
- [Mental Help](#)
- [Хаб стійкості](#)

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ:

«Голоси дітей». Безкоштовна лінія психологічної підтримки для дітей та батьків.

☎ 0800 210 106 або залишайте заявку в телеграмі за номером: +38 099 198 57 95

Національна дитяча «гаряча» лінія

☎ 116111, 0 800 500 225

[Teenergizer](#). Онлайн-консультації для підлітків.

☎ +38 066 136 33 14

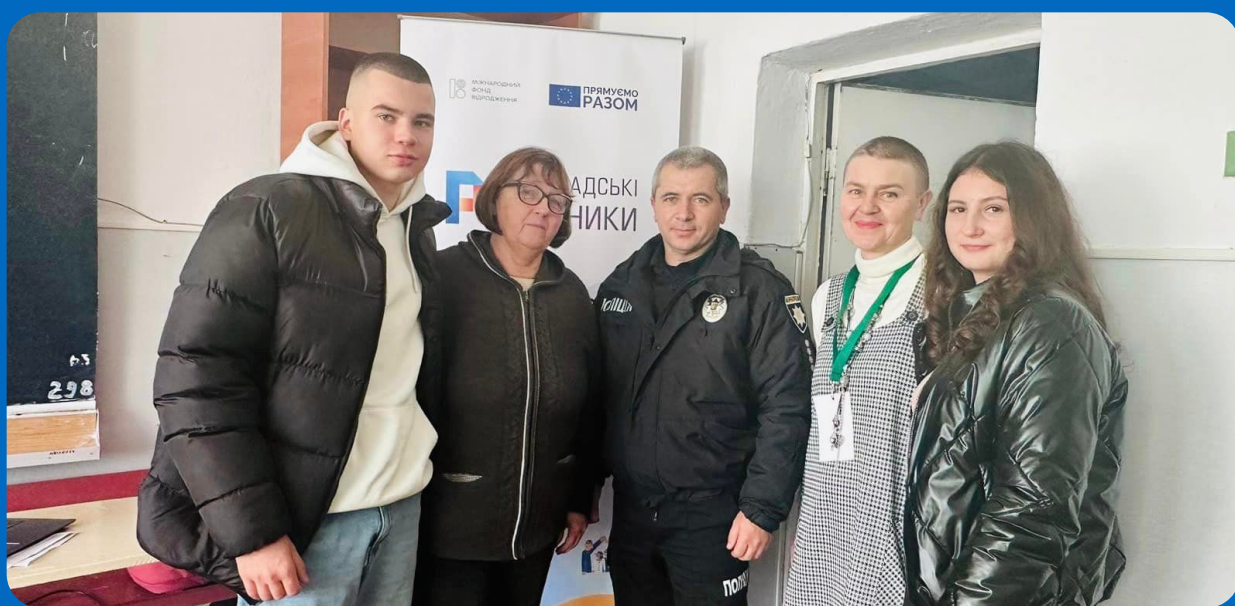

ПОДЯКА

Висловлюємо слова вдячності усім долученим до створення «ПоРадника безпеки», що, сподіваємось, стане допоміжним мешканцям Первомайської громади та зможе підвищити їхній рівень безпекової обізнаності, а також в цілому посприє покращенню безпекової ситуації в нашій громаді.

- **Первомайському районному відділу поліції ГУНП в Миколаївській області;**
- **начальнику СП Первомайського РВП Володимиру Кодришу;**
- **старшому інспектору ЮП СП Первомайського РВП Аллі Антонюк;**
- **Первомайському районному управлінню ДСНС України у Миколаївській області;**
- **начальнику ВОППР та ЗЦЗ Сергію Гедзину;**
- **провідному інспектору ВЗНС Карині Черницькій;**
- **депутату Первомайської міської ради Наталії Самичко.**

Вдячність команді проекту, а також Міжнародному фонду «Відродження» та Європейському союзу, завдяки підтримці яких реалізація проекту стала можливою.

Громадська організація «Асоціація громадських радників України» (АГРУ) – це добровільне об'єднання громадських радників і радниць (параюристів) з усієї України.

Місія організації – розвиток України як правової держави та втілення демократичних змін у громадах через розбудову спроможної спільноти громадських радників.

На сьогоднішній день АГРУ об'єднує понад 200 громадських радників і радниць, які є промінчиками правопросвітництва в своїх громадах і здатні надавати першу правову допомогу (інформацію), необхідну людині для вирішення її проблемної ситуації. Детальніше ознайомитись з діяльністю АГРУ можна за посиланнями.

[FACEBOOK](#)

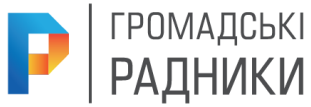
[WEBSITE](#)

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших благодійних фондів в Україні, що з 1990-го року допомагає розвивати в Україні відкрите суспільство на основі демократичних цінностей. За час своєї діяльності Фонд підтримав близько 20 тисяч проєктів на суму понад 350 мільйонів доларів США.

[Сайт: www.irf.ua](http://www.irf.ua)

[Facebook: www.fb.com/irf.ukraine](https://www.facebook.com/irf.ukraine)

Європейський Союз складається з 27 держав-членів та їхніх народів. Це унікальне політичне та економічне партнерство, засноване на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, верховенства права і прав людини. Понад п'ятдесят років знадобилось для створення зони миру, демократії, стабільності і процвітання на нашому континенті. Водночас нам вдалось зберегти культурне розмаїття, толерантність і свободу особистості. ЄС налаштований поділитись своїми цінностями та досягненнями з країнами-сусідами ЄС, їхніми народами, та з народами з-поза їхніх меж.

ГРОМАДСЬКІ
РАДНИКИ

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

